

ANBI DOCUMENT JEUGDZORG NEDERLAND 2019

■ Naam van de instelling	Jeugdzorg Nederland
■ RSIN/fiscaal nummer	8501.33.233
■ Contactgegevens	Postbus 85011 3508 AA Utrecht
	Churchillaan 11 3572 GV Utrecht
	Tel.: +(0)30 – 298 34 00
	Email: info@jeugdzorgnederland.nl
	Website: www.jeugdzorgnederland.nl

■ De doelstelling

De vereniging stelt zich ten doel: Het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van haar leden in de branche Jeugdzorg alsmede collectieve en individuele dienstverlening ten behoeve van haar leden, waaronder het ondersteunen van de leden bij het vervullen van de werkgeversfunctie en voorts al hetgeen wat met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords (art. 2, lid 1, van de statuten).

■ Het beleidsplan

Het beleid van de vereniging is een integraal onderdeel van het jaarplan. De branche richt zich op integraliteit van zorg voor het kind die zo dichtbij mogelijk wordt geboden. Voorts is borging van kwaliteit (wettelijke eisen) en het behoud van specialistische zorg van belang en ziet de branche het gedwongen kader als verlengde arm van de overheid. De branche pleit voor bij het type zorg passende schaalgrootte, een zo éénduidig mogelijke financieringssysteem en goede oplossingen voor de nog knellende uitvoeringsvraagstukken rond de transitie.

■ De bestuurssamenstelling

Het bestuur bestaat in 2019 uit 1 voorzitter, 1 vicevoorzitter / penningmeester, en 5 leden. De voorzitter is een onafhankelijk lid, de overige leden zijn werkzaam binnen de Jeugdzorg. In 2020 is een auditcommissie ingesteld.

■ Bestuurssamenstelling per 31 december 2019

J.W. Spigt	voorzitter
R.E.J.M. Meuwissen	vicevoorzitter/ penningmeester
E.P.J. Heijdelberg	lid
M.A.T. Kavelaars	lid
E.L. Overweter	lid
A.J. Rotering	lid
B. Timman	lid

■ het beloningsbeleid

De medewerkers van Jeugdzorg Nederland vallen onder de cao Welzijn en Maatschappelijke Dienstverlening met een eigen functiematrix met bijbehorende salaristabellen.

De bestuurders doen hun werk onbezoldigd, met uitzondering van de onafhankelijke voorzitter, die een vergoeding van € 63.000 per jaar ontvangt. Dit bedrag is inclusief een vergoeding voor advieswerkzaamheden.

■ bestuursverslag 2019

INLEIDEND

Het vijfde jaar na de decentralisatie kampte de sector met grote financiële problemen. Veel gemeenten hebben tekorten op de begroting voor jeugdzorg en veel organisaties aangesloten bij Jeugdzorg Nederland spraken hun reserves aan om de noodzakelijke zorg te kunnen blijven bieden. Voor enkele organisaties was de situatie nijpend. Hoewel de inhoudelijke doelen van de Jeugdwet 2015 nog steeds worden onderschreven zijn de randvoorwaarden qua ordening en financiën niet toereikend. Jeugdzorg Nederland richtte zich ook in 2019 in haar lobby en belangenbehartiging op betere randvoorwaarden om zorg te kunnen bieden.

In 2019 ontstond erkenning voor de grote problemen als gevolg van de decentralisatie en de bezuinigingen. In de voorjaarsnota van het kabinet werden extra middelen voor deze kabinetsperiode beschikbaar. Helaas onvoldoende om de bezuinigingen terug te draaien en de kosten van de uitbreiding van de zorg op te vangen.

In de Kamerbrief van november is een bescheiden stelselherziening aangekondigd om het stelsel beter te laten functioneren. Jeugdzorg Nederland blijft dit proces nauwlettend en kritisch volgen.

In dit verslag 2019 worden langs de vier speerpunten die door de algemene ledenvergadering in 2018 zijn benoemd de belangrijkste activiteiten en resultaten besproken. Gestart wordt met een terugblik op bestuurlijke en organisatie-aangelegenheden.

BESTUUR

Op 1 maart benoemde het bestuur een interim-directeur als opvolger van de waarnemend directeur. De werving van de nieuwe directeur heeft een langere periode in beslag genomen dan beoogd, waardoor de interim-periode langer duurde. Per 1 april 2020 is Olaf Prinsen als directeur benoemd.

Het bestuur besloot tot statutenwijziging, omdat het onderscheid tussen 'lid' en 'aangeslotene' tot vraagstukken leidde. Het is van belang secuur te regelen wie wel en geen lid kunnen zijn van Jeugdzorg Nederland, omdat het lidmaatschap mogelijk als keurmerk of kwaliteitskenmerk kan worden gebruikt in de zich ontwikkelende concurrerende markt.

Het financiële beleid van Jeugdzorg Nederland is herijkt. De vereniging heeft een norm geformuleerd voor een minimaal eigen vermogen en heeft besloten tot een verruiming van de bestedingsmogelijkheden van de reserves.

Het bestuur heeft in 2020 een auditcommissie aangesteld. Op 8 april 2020 zijn de heren R. Stevens en P. van der Linden benoemd als resp. voorzitter en lid van deze commissie.

Met de belastingdienst is het overleg gestart over de mogelijke vennootschapsbelastingplicht van de vereniging.

Jeugdzorg Nederland heeft de externe audit voor de NEN7510 positief afgerond.

VERENIGINGSBUREAU

Vanuit het verenigingsbureau is in 2019 onverminderd ingezet op het behartigen van de belangen van de leden van Jeugdzorg Nederland. De in 2018 in gang gezette organisatieontwikkeling heeft geleid tot een aanpassing van de organisatie. De oude afdelingsstructuur is verlaten. Het hoofd belangenbehartiging, een nieuw ingestelde functie, stuurt één gezamenlijk team van adviseurs aan. Hiermee wordt beoogd meer samenhang te bereiken en het integraal themagericht werken te bevorderen. Service en Beheer is een afzonderlijke afdeling gebleven, vooruitlopend op de herpositionering.

In het najaar is voor alle medewerkers een organisatie-ontwikkelingstraject gestart gericht op persoonlijk leiderschap.

In de laatste dagen van 2019 is het verenigingsbureau verhuisd naar het Nova Building aan de Churchillaan. Betere openbaar vervoerverbindingen, een zich ontwikkelend zorgcluster, vergadermogelijkheden direct bij het eigen kantoor en een nieuwe inspirerende kantooromgeving waren belangrijke overwegingen.

SERVICE & BEHEER

In 2019 heeft de afdeling Service en Beheer conform werkplan en begroting uitvoering gegeven aan het beheer en de doorontwikkeling van Wijz, IJ, beveiligde e-mail en TLS. Voor het eerst heeft Jeugdzorg Nederland als onderdeel van haar ISMS IT-beveiligingstesten (PEN testen) laten uitvoeren op onderdelen van de dienstverlening. In april 2019 is de branche geconfronteerd met een groot datalek bij een van de leden van Jeugdzorg Nederland. Politiek en maatschappelijk is hiervoor veel (media) aandacht geweest. Het voorval is voor het bestuur aanleiding tot een discussie over de rol en inzet van Jeugdzorg Nederland in het versterken van de informatiebeveiliging in de jeugdzorg. Het bestuur heeft een adviserende rol richting de leden gekozen en besloten het onderwerp in 2020 als speerpunt aan het meerjarenplan toe te voegen.

In september 2019 is de bestuurscommissie Service en Beheer ingesteld. De bestuurscommissie houdt zich bezig met de positionering van Service en Beheer en neemt een daarnaast taken van het bestuur over zoals het opstellen van de inhoudelijke en financiële kaders en het toezichthouden op het realiseren van deze kaders. Het mandaat van de bestuurscommissie is uitgewerkt in het instellingsbesluit.

INHOUDELIJK VERSLAG

SPEERPUNT DIVERSITEIT & INNOVATIE

Elk kind heeft recht op een liefdevolle en stabiele omgeving om in op te groeien. Uitgangspunt is dat een jeugdige in het eigen gezin, bij de eigen ouders, opgroeit. En dat het daar, waar nodig, hulp en ondersteuning kan krijgen. Kan dat niet, dan liefst 'zo thuis mogelijk', zoals in een pleeggezin of gezinshuis.

Gezinshuizen

In mei 2019 is het koersdocument Gezinshuizen gepubliceerd. Dit document is opgesteld door een groot aantal partners in het veld: BGZJ, Gezinshuis.com, Present 24x7, NJi, VNG, en VWS. In dit koersdocument is een schets opgenomen over wat ten aanzien van gezinsgerichte voorzieningen zoals gezinshuizen nodig is om een nog stevigere en toekomstbestendigere waarde te worden in de jeugdhulp.

Het koersdocument bevat de eerste stappen voor implementatie van de zogenoemde landelijke kwaliteitscriteria gezinshuizen, waarmee wordt voorzien in de duidelijke behoefte aan kwaliteitscriteria in de gezinshuiszorg.

In het vervolg daarop, na het verschijnen van de Kwaliteitscriteria gezinshuizen in juni, is gezamenlijk gewerkt aan een implementatieplan. Dit plan zoomt in op het versterken, verbinden en vernieuwen

en tot slot voorwaardelijke punten. Bovenstaande zijn belangrijke ontwikkelingen binnen het actieplan gezinshuizen dat wordt uitgevoerd via actielijn 2 van programma Zorg voor de Jeugd. Jeugdzorg Nederland ontvangt als penvoerder namens BGZJ subsidie om het plan uit te voeren.

Pleegzorg

Binnen het Actieplan Pleegzorg werkt Jeugdzorg Nederland met de landelijke ketenpartners samen rond vier actielijnen. Sinds 2018 is het Actieplan Pleegzorg onderdeel van actielijn 2 van het programma Zorg voor de Jeugd: 'Meer kinderen zo thuis mogelijk laten opgroeien'.

Voor het programma 'Versterken van de kracht van pleegouders' is Jeugdzorg Nederland penvoerder. Eind 2019 is fase I van het programma afgerond en zijn diverse producten opgeleverd, waaronder:

- 'Road to recovery', traumatraining voor pleegouders van pleegkinderen met LVB problematiek,
- Online trainingsvideo's 'Een hechte uitdaging – pleegkinderen opvoeden met vallen en opstaan',
- Gouden regels: werkzame elementen in de samenwerking tussen pleegouders & ouders.

Halverwege 2019 is fase II van dit programma gestart gericht op het ontwikkelen van een online platform en de verdere doorontwikkeling van leer- en ontwikkelmogelijkheden voor pleegouders.

Verder participeert Jeugdzorg Nederland in de projecten 'actieonderzoek continuïteit in de pleegzorg', 'pleegzorg in de keten', 'jeugdhulp in gezinsvormen' en het Pleegjongerenparlement.

Eind oktober is bij de start van de Week van de pleegzorg de nieuwe publiekscampagne 'Open je wereld.nu' gelanceerd. De campagne biedt een kennismaking met de wereld van pleegzorg vanuit de verschillende perspectieven (ouder, pleegkind, pleegouder en professional). In 2019 hebben ruim 6.000 belangstellenden zich ingeschreven voor de e-mailservice met campagneberichten

Plan Best passende zorg voor kwetsbare jongeren

Eind maart 2019 is het actieplan 'Best passende zorg voor kwetsbare jongeren' gepresenteerd. In het plan staan maatregelen om de huidige JeugdzorgPlus (gesloten jeugdhulp) te verbeteren; o.a. terugdringen van het aantal gedwongen afzonderingen en suicidepreventie. Daarnaast bevat het plan elementen om te voorkomen dat jongeren in de gesloten jeugdzorg terechtkomen; o.a. verminderen aantal onnodige doorplaatsingen, betere ondersteuning thuis, betere ambulante zorg en nieuw te ontwikkelen beter passend zorgaanbod. Jeugdzorg Nederland ontvangt als penvoerder namens de BGZJ subsidie om het plan uit te voeren.

STROOMop

Het actieplan 'Best passende zorg voor kwetsbare jongeren' is verder uitgewerkt in een programma en een beweging onder de naam STROOMop. De agenda van STROOMop is opgesteld door een groep professionals vanuit verschillende beroepsmatige en ervaringskundige disciplines. Het te realiseren doel is eerder, sneller en beter passende hulp voor jongeren en hun ouders in een omgeving die liefdevol, stabiel en veilig is, en liefst thuis bieden. De realisatie is minder makkelijk; het vraagt tijd om door stroperigheid van regelgeving, belangen en veel procedures een weg te banen. Er worden door STROOMop diverse initiatieven ontplooid, passend bij de ambities van actielijn 2 van programma Zorg voor Jeugd en het plan 'best passende zorg voor kwetsbare jongeren'. Jeugdzorg Nederland ontvangt als penvoerder namens BGZJ subsidie om het plan uit te voeren.

Ik laat je niet alleen

Dit project is uitgevoerd bij alle JeugdzorgPlus-instellingen in samenwerking met de Academische Werkplaats RisicoJeugd en had tot doel om te komen tot een uniform gedragen definitie van gedwongen afzonderen, alsmede te komen tot een nulmeting over het aantal gedwongen afzonderingen in de JeugdzorgPlus. Het project is in mei 2019 afgerond.

Het project heeft een vervolg: Ik laat je niet alleen- 2. Hierbij worden in verschillende perioden opnieuw metingen uitgevoerd, wordt met het NJi een kennisnetwerk opgezet via ambassadeurs van alle instellingen. En wordt een aantal alternatieven voor gedwongen afzonderingen verder uitgewerkt. Jeugdzorg Nederland ontvangt subsidie om invulling te geven aan dit project.

Beleidsinformatie JeugdzorgPlus

Gecertificeerde Instellingen, plaatsingscoördinatoren en de instellingen JeugdzorgPlus werken met het zogenoemde Toeleidingsstelsel JeugdzorgPlus om jongeren toe te leiden naar de gesloten jeugdhulp. Vanuit dit stelsel zijn de plaatsings-, cliënt- en uitstroomgegevens over de eerste helft van 2019 in beeld gebracht. Tevens is een factsheet gemaakt met daarin de belangrijkste cijfers. T.b.v. een eenduidig gebruik van het stelsel is het gegevenswoordenboek met de definities van de gebruikte termen en het landelijke plaatsingsprotocol geüpdatet.

In 2019 is besloten de bekostiging van de plaatsingscoördinatie JeugdzorgPlus via het gemeentefonds aan vijf gemeenten tot en met 2022 voort te zetten.

Jeugdbescherming

In 2019 is geïnvesteerd in de samenwerking met VNG, de betrokken departementen en ook de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd en Raad voor de Kinderbescherming om de discussie over bezinning op de jeugdbeschermingsketen te voeren. De gecertificeerde instellingen hebben een gemeenschappelijke visie opgesteld "Zonder twijfel voor het kind". Met uitvragen onder de gecertificeerde instellingen naar wachtlijsten en personeelsproblematiek is onderzoek door Significant naar de continuïteit verricht en verdiept. Hierdoor zijn openingen gecreëerd voor bestuurlijke afspraken. In het najaar publiceerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd haar onderzoeksrapport en signalement "Kwetsbare kinderen onvoldoende beschermd". Dit leidde tot bestuurlijke afspraken over een verbetertraject in samenwerking met VNG; alle gecertificeerde instellingen zijn in gesprek gegaan met hun accounthoudende regio om de stand van zaken op te maken ("foto-traject") voor het eigen werkgebied en een gezamenlijk verbeterplan op te stellen. In 2019 zijn pilots gestart om -in het kader van lijn 5 van het Actieprogramma Zorg voor de Jeugd- de jeugdbeschermingsketen te vereenvoudigen en deze effectiever te maken.

Jeugdbescherming, aansluiting rechtspraak op CORV

Een belangrijke stap in de jeugdbescherming is de digitalisering van de rechtspraak. Na een lang voorbereidingstraject wordt in 2020 gestart met het digitaal uitwisselen van verzoekschriften, beschikkingen etc. In 2019 is hiervoor het Protocol ketencommunicatie Jeugdbescherming afgerond, een samenwerkingsproduct van de Rechtspraak, Raad voor de Kinderbescherming, Nidos en Jeugdzorg Nederland. De afdeling ketenregie van het ministerie van JenV faciliteert dit proces. Jeugdzorg Nederland ondersteunt de landelijke uitrol met regionale voorlichtingsbijeenkomsten en instructiemateriaal.

Na een jarenlange voorbereiding is op 1 januari 2020 de Wet herziening tenuitvoerlegging strafrechtelijke beslissingen (wet USB) van kracht geworden. De wet heeft tot doel het toezicht op de executie van straffen te verbeteren. Het toezicht is weggehaald bij het OM en ondergebracht bij het CJIB. Ter voorbereiding van deze wet is in 2019 veel geïnvesteerd in samenwerkingsovereenkomsten, privacydocumenten, herziening van uitvoeringsafspraken m.b.t. de tenuitvoerlegging etc. De nieuwe wet brengt met zich mee dat de uitvoeringsorganisaties, waaronder de jeugdreclassering, een grotere verantwoordelijkheid hebben gekregen in de uitvoering van toezicht.

18-/18+

Jeugdzorg Nederland heeft deelgenomen aan de begeleidingscommissie 'pilots werken met een toekomstplan'. De uitkomsten zijn uiteindelijk begin 2020 gepubliceerd, de pilots vonden gedurende 6 maanden in 2019 plaats. Geconcludeerd is dat er meer nodig is dan het maken van een

(instrumenteel) goed plan. Randvoorwaarden moeten goed geregeld zijn en kennis over de doelgroep moet verder ontwikkeld worden.

Samenwerking onderwijs - jeugdzorg

Programma Mét andere ogen

Jeugdzorg Nederland maakt deel uit van de coalitie onderwijs – zorg en jeugd(hul)p, samen met partners in het Sociaal Domein. Eind 2018 is een adviesrapport afgerond met daarin adviezen over hoe de samenwerking tussen onderwijs – zorg – jeugd te verbeteren. De adviezen zijn uitwerkt in een implementatieplan, waarna in juni 2019 het programma ‘Mét andere ogen’ startte. In december 2019 is tijdens een conferentie het programma formeel van start gegaan met 11 inspiratieregio’s.

Project onderwijs bij kleinschaligheid

Jeugdzorg Nederland heeft zitting in de projectgroep ‘onderwijs bij kleinschalige voorzieningen’. In dit project wordt antwoord gezocht op de vraag hoe een integraal onderwijs- en zorgaanbod binnen kleinschaligheid en duurzame ondersteuning voor de jongere te organiseren (toegespitst op JeugdzorgPlus). In december 2019 is een tussentijds advies gegeven aan het ministerie van OCW.

Geweld, kindermishandeling en mensenhandel

Naar een jeugdzorg die beter beschermt

Op 12 juni publiceerde Commissie De Winter haar rapport ‘Onvoldoende beschermd’. Jeugdzorg Nederland heeft excuses aangeboden voor het geweld dat de afgelopen zeventig jaar in de jeugdzorg heeft plaatsgevonden. De excuses zijn door diverse media ‘overgenomen’. Ook was Jeugdzorg Nederland aanwezig bij een landelijke slachtofferbijeenkomst, georganiseerd door Commissie De Winter en is samen met de andere jeugdbranches een bijeenkomst georganiseerd voor bestuurders, professionals, cliënten en slachtoffers. Het gesprek is gevoerd over de uitkomsten en aanbevelingen, Jeugdzorg Nederland heeft deelgenomen aan de ronde tafel in de Tweede Kamer en contact is gelegd met een aantal slachtoffer- en ervaringsdeskundigheidsorganisaties, via eigen connecties en in overleg met de projectorganisatie van de ministeries VWS en JenV.

Daarnaast is, als uitwerking van landelijke dialoogbijeenkomsten, een aantal oefendialogen over geweld in de jeugdzorg georganiseerd, onder leiding van professionele gespreksleiders. Dialogen hebben plaatsgevonden bij Jeugdbescherming Rotterdam Rijnmond, EntrealLindhout, Jeugdbescherming Gelderland, Jeugdformaat, Scoor, Kenter, Enver en Cardea. De reacties zijn positief. Op basis van de oefendialogen ontwikkelt Jeugdzorg Nederland in 2020 een handreiking met tools en spelregels en een film.

Overig

Voor de implementatie van de Wet verbeterde meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is samen met Veilig Thuis, het programma Geweld hoort nergens thuis, VWS, JenV en de IGJ de meldcode voor jeugdbeschermers uitgewerkt. Jeugdzorg Nederland heeft geparticipeerd in de stuurgroep van het programma Geweld hoort nergens thuis en in de Taskforce Mensenhandel.

Complexe scheidingen

Jeugdzorg Nederland participeerde in het Platform Scheiden zonder Schade. Een werkgroep van gecertificeerde instellingen is gestart met een project – gesubsidieerd door het programma Scheiden zonder Schade – waarin de methodiek en het theoretisch fundament Aanpak complexe scheidingen worden doorontwikkeld.

Verbetering feitenonderzoek

Begin 2019 is samen met de Raad voor de Kinderbescherming en het Landelijk Netwerk Veilig Thuis, in afstemming met JenV, VWS, LOC, VNG, NJI en AKJ gestart met de uitvoering van het Actieplan verbetering feitenonderzoek in de jeugdbeschermingsketen.

De volgende acties zijn onder meer ter hand genomen:

- Het NJi voerde een onderzoek uit naar (minder) goede voorbeelden en naar de wenselijkheid van het doorontwikkelen van een richtlijn. Het rapport wordt in Q2 2020 opgeleverd.
- Er is, samen met professionals, ouders en kinderen, een ketenproces-praatplaat ontwikkeld en gestart met praatplaten van de afzonderlijke organisaties in de jeugdbeschermingsketen.
- Met het Landelijk Overleg Opleidingen Social Work en Pedagogiek wordt samengewerkt als het gaat om kennisverbreding over feitelijk rapporteren/feitenonderzoek.
- Het AKJ voert samen met de GI's, RvdK en VT een onderzoek uit naar de klachtenprocedures in de jeugdbeschermingsketen.
- Er is bijgedragen aan een verbreding van de 'Allemaal gekkies' bijeenkomsten.
- Een tussentijdse evaluatie naar de voortgang van de praktische uitvoering van actieplan Feitenonderzoek is uitgevoerd. Er is, mede op basis van de tussenevaluatie, subsidie aangevraagd en toegekend voor de tweede fase van de uitvoering van het actieplan.

Vakmanschap

- Samen met de Associatie voor Jeugd, de Associatie Wijkteams en het NJi is een aantal inspiratietafels over vakmanschap georganiseerd.
- Met het NJi is gewerkt aan het ontwikkelen van het vakmanschap binnen het plan 'Best passende zorg voor kwetsbare jongeren'.
- Samen met de andere jeugdbranches, de BPSW en het SKJ is een afstemmingsoverleg gestart om knel-/verbeterpunten in de beroepsregistratie te bespreken en zo mogelijk aan te pakken.
- Eind 2019 is een overgangsregeling opgeleverd voor jeugd- en gezinsprofessionals die (nog) niet aan de diploma-eis kunnen voldoen.
- Jeugdzorg Nederland vervulde een rol bij de uitvoering van het EVC-traject 'vakbekwame hbo jeugd- en gezinsprofessional'. Na overleg met VWS heeft Jeugdzorg Nederland bereikt dat in 2020 de vergoedingsregeling en het informatieloket, gesubsidieerd door VWS, alsnog van start kunnen.
- Jeugdzorg Nederland heeft deelgenomen aan de Raad van Advies van SKJ en de Adviesraad beroepenstructuur wo-beroepen.
- Jeugdzorg Nederland heeft geparticipeerd in de uitvoering van de motie Tielen/Peters door JenV en VWS, en subsidie verworven om een aanpak voor veelklagers binnen de jeugdbescherming te laten verkennen. De verkenning wordt in 2020 opgeleverd.

Werkgeverszaken

In 2019 is een CAO afgesloten met een looptijd tot eind 2020. Eind 2018 zijn de cao-onderhandelingen van start gegaan met een informeel overleg. In dat eerste overleg heeft de werkgeversdelegatie aangegeven, vanwege de financiële situatie waarin de sector verkeert, geen mandaat te hebben voor een loonstijging. Dit heeft geleid tot een onderhandeling met sociale partners over op welke wijze werkgevers en werknemers kunnen samenwerken om meer financiële ruimte te creëren voor de sector met een lobby- en actieplan tot gevolg. In dit plan is onder andere ingezet op druk zetten op de verantwoordelijke minister en VNG om meer geld in de sector te investeren en minder administratieve lasten te realiseren met als sluitstuk een staking begin september. Tweede helft van 2019, vrij snel na de staking, is de werkgeversdelegatie, na een verruimd mandaat te hebben gekregen wederom in gesprek gegaan met sociale partners om tot een nieuwe cao af te komen. In oktober 2019 is een cao-akkoord bereikt. Deze cao bestaat uit twee componenten: een loonparagraaf en een voorstel tot oprichting van de arbeidsmarkttafel, waaraan samen met VWS en J&V gewerkt wordt aan het verbeteren van de arbeidsmarkt Jeugdzorg.

Jeugdzorg Nederland was bestuurslid van het sectorfonds FCB om arbeidsmarktinitiatieven te bevorderen. FCB faciliteert onder andere het platform Jeugdzorg. Sociale partners vormen samen het platform en hebben onder andere een Werkplezier XL-event georganiseerd, waar de focus was het

vergroten van werkplezier van de jeugdzorgprofessional. Ook is er via het platform aandacht besteed aan agressie, verzuim en behoud door middel van onderzoek, pilots en het organiseren en/of deelnemen aan bijeenkomsten.

EENDUIDIG SYSTEEM EN STRUCTUUR WAARBIJ CONTINUÏTEIT VAN DE ZORG LEIDEND IS

Administratieve lasten

In 2019 is het ketenbureau in volle omvang verder gegaan waar het programma een jaar eerder is geëindigd. De inrichting, positionering en focus van werkzaamheden hebben veel tijd gevraagd. Vanuit de branches zijn inmiddels medewerkers gestationeerd bij het ketenbureau en daarmee is voor en door gemeenten én aanbieders een feit. Belangrijke inhoudelijke ontwikkelingen zijn de SAP's (standaard administratie protocollen) en de agendering van de taakgerichte variant. Met het vaststellen van de SAP's is een verdere standaardisatie binnen de varianten gerealiseerd.

Woonplaatsbeginsel

Afgelopen jaar heeft Jeugdzorg Nederland bijgedragen aan de wetwijziging van het woonplaatsbeginsel. Jeugdzorg Nederland heeft daarbij continue het belang van automatisering (van de uitvoering) van het woonplaatsbeginsel benoemd. Daarom is geadviseerd het ketenbureau een rol in de uitvoering te geven. Dat is gelukt. Ook het ketenbureau loopt aan tegen terughoudendheid van VWS om te investeren in automatisering. Een positieve ontwikkeling is dat er een standaard bericht komt waarmee aanbieders de verantwoordelijke gemeente op kunnen vragen bij de gemeenten. Een automatische bepaling van de verantwoordelijke gemeente is nog onzeker. Daarvoor is een verblijfsregister nodig en met name de juridische haalbaarheid daarvan is op dit moment nog een vraagstuk.

Inkoop en Aanbesteden

Jeugdzorg Nederland is afgelopen jaar aangesloten bij het programma Inkoop en Aanbesteden. Een groot deel van het programma was al opgezet. Jeugdzorg Nederland heeft de problematiek rondom hoofd- en onderaanneming geagendeerd bij het programma. Het is uiteindelijk gelukt om een werkgroep in te richten waaraan leden van Jeugdzorg Nederland deelnemen. Komend jaar wordt verwacht dat de werkgroep resultaten oplevert.

Beschikbare middelen

Afgelopen jaar heeft het beperkt beschikbare budget een grote rol in de media gespeeld. KPMG heeft een onderzoek uitgevoerd dat helaas, vanwege gebrek aan diepgang en representativiteit, niet tot de gewenste vervolgstappen heeft geleid. Beperkte conclusies uit het onderzoek zijn dat het aantal cliënten is gestegen, het marktaandeel van de grote aanbieders gedaald is door toename van het aantal aanbieders, de uitvoeringskosten gestegen zijn en de uitgaven aan preventie gedaald. Besloten is tot een vervolgonderzoek ten behoeve van de kabinetsformatie, dat zich richt op het benodigde structurele budget voor de jeugdzorg. In BGZJ-verband zal dit onderzoek nauwgezet worden gevolgd en over geadviseerd.

Vennootschapsbelasting

Eind 2019 heeft de staatssecretaris van Financiën een besluit genomen over de vennootschapsbelastingplicht voor de instellingen die vanaf 2015 worden gefinancierd vanuit de Jeugdwet. Dit betrof een slepend dossier waar BDO belastingadviseurs Jeugdzorg Nederland bij heeft ondersteund. Enkele bestuurders hebben actief meegedacht in dit dossier. Jeugdzorg Nederland betoogde dat de sector onder de zorgvrijstelling voor de vennootschapsbelasting moet vallen. Het bestuur heeft in een plan van aanpak de koers uitgezet om leden te ondersteunen en het maatschappelijke en politieke debat te gaan voeren.

Jeugdautoriteit

Op 1 januari 2019 is de Jeugdautoriteit van start gegaan als opvolger van de TAJ. De BGZJ heeft geparticipeerd in stuur- en projectgroepen om de reikwijdte, taken en bevoegdheden van de Jeugdautoriteit voor te bereiden. Enkele kernpunten van de BGZJ zijn het borgen van de onafhankelijke positie van de Jeugdautoriteit, de bevoegdheid normen te formuleren voor de faire tarieven, en geschillen te beslechten tussen aanbieders en gemeenten. De voorbereidingen van de Jeugdautoriteit zijn na het verschijnen van de kamerbrief in november opgeschort omdat de minister dit dossier naar zich toe heeft getrokken.

BEWUST MAKEN

Politieke lobby en public affairs

In 2019 bleef jeugdzorg volop in de politieke belangstelling staan. Jeugdzorg Nederland onderhield ook in 2019 intensief contact met Kamerleden. De zorgen en aandachtspunten van Jeugdzorg Nederland kwamen tijdens de debatten in de Tweede Kamer duidelijk en herhaaldelijk aan de orde. In 2019 erkende ook minister De Jonge dat op een aantal van deze punten maatregelen nodig zijn. Zo werd in 2019 het traject in gang gezet dat moet leiden tot een betere borging van de regionale en bovenregionale samenwerking door gemeenten, werden stappen gezet om tot een AMvB voor faire tarieven te komen, kwam er meer aandacht voor het terugdringen van administratieve lasten, werd gesproken over spelregels voor tijdige inkoop, werden onderzoeken gestart naar de gemeentelijke tekorten op jeugdzorg en ging minister De Jonge naar Brussel om te pleiten voor een soepeler beleid rond de aanbestedingsplicht voor het sociaal domein. Daarnaast kwam bij de voorjaarsnota 1 miljard euro (uitgesmeerd over 3 jaar) beschikbaar voor gemeenten vanwege de jeugdzorgtekorten.

Pers en media

Jeugdzorg Nederland zoekt zelf de media op en wordt gevonden door de media. Ook in 2019 waren er veel mediacontacten, die hebben geleid tot publicaties in kranten en tijdschriften, op websites en items op radio en tv. Overigens zijn er ook veel mediacontacten die juist niet leiden tot publicatie: door journalisten te voorzien van achtergrondinformatie, uitleg te geven over het werk en het stelsel en de rollen van verschillende partijen, worden veel (onjuiste) verhalen voorkomen. Jeugdzorg Nederland trad de media actief en zelfbewust tegemoet. Geloofwaardig zijn betekent ook fouten toegeven, maar ze wel in de juiste context plaatsen. Actieve mediabenedering werd ook dit jaar in het bijzonder ingezet ter ondersteuning van de lobby en belangenbehartiging. Als Jeugdzorg Nederland bepaalde knelpunten hoger op de politieke agenda wil hebben, dan helpt het als ze niet alleen in direct contact met Kamerleden onder de aandacht worden gebracht, maar er in aanloop naar een Kamerdebat ook media-aandacht is voor deze onderwerpen.

Informatievoorziening aan de achterban

Via de Nieuwsapp en de themapagina's op Extranet houdt Jeugdzorg Nederland de leden op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen en actueel nieuws. Het Extranet van Jeugdzorg Nederland is vernieuwd en breed toegankelijk voor alle medewerkers van de lidorganisaties van Jeugdzorg Nederland. Het extranet is voor de bijna 2300 deelnemers een open omgeving met themapagina's die iedereen kan volgen en met een paar 'besloten' pagina's, kringen en mappen. Door de open structuur en nieuwe functionaliteiten is meer interactie mogelijk tussen de leden onderling en tussen Jeugdzorg Nederland en de leden. Wekelijks verschijnt de Nieuwsflits, ook voor niet-leden (2170 abonnees) en wordt informatie via de website en sociale media, zoals LinkedIn verspreid. Het LinkedInaccount van Jeugdzorg Nederland groeide door het frequent plaatsen van berichten in 2019 met meer dan 17.000 volgers tot 30.262 volgers eind 2019 (eind april 2020: 36.500 volgers). Het Twitteraccount van Jeugdzorg Nederland heeft meer dan 13.000 volgers en informeert bredere groepen jeugdzorgvolgers.

Boek 'Jeugdzorgprofessionals over die ene jongere'

In 2019 is gestart met de interviews voor het boek 'Jeugdprofessionals over die ene jongere', twintig verhalen uit het hart. Het doel van het boek is om in al het mediageweld over tekorten, sluitingen en gedoe, ook een andere kant te laten zien: de bijzondere, mooie, maar soms complexe en verdrietige dingen uit het leven van jongeren en het werk van de jeugdzorgprofessional: een 'eerbetoon aan de jongere' en een 'ode aan de jeugdzorgwerker.' Het boek is begin 2020 gepubliceerd.

Ik Zorg campagne

De campagne 'Ik Zorg' is een samenwerking van VWS en de branche-, beroeps-, werknemers- en werkgeversorganisaties in de sector Zorg & Welzijn. Doel van de campagne is meer mensen enthousiast maken en houden voor werk in deze sector. De campagne heeft een meerjarig karakter en startte in 2018. Jeugdzorg Nederland is actief deelnemer in de campagnewerkgroep en stimuleert haar achterban deel te nemen aan de landelijke campagne en gebruik te maken van de toolkit met communicatiemiddelen voor de eigen regio en organisatie. Zo'n 60 jeugdzorgprofessionals hebben in 2019 deelgenomen aan de fotoshoot en waren/zijn te zien op posters, billboards, sociale media en de website www.ontdekdezorg.nl.

Zorg voor de Jeugd

In het programma Zorg voor de Jeugd werken gemeenten samen met professionals, jeugd(hulp)organisaties, ministeries en cliëntenorganisaties aan betere hulp voor kinderen, jongeren en gezinnen. Het doel van de het programma is 'de zorg voor jeugd samen steeds beter maken.' Via de BGZJ is Jeugdzorg Nederland vertegenwoordigd in een bestuurlijke stuurgroep en is Jeugdzorg Nederland penvoerder in de uitvoering van een aantal gesubsidieerde projecten. Daarnaast vertegenwoordigt Jeugdzorg Nederland de BGZJ in de communicatiewerkgroep van het programma.